

Sint-Augustinus
GZA . Ziekenhuizen

Ballondilatatie

patiënteninformatie

Geachte mijnheer, mevrouw,

U ondergaat binnenkort een ballondilatatie. In deze folder informeren we u over het verloop van het onderzoek en de ingreep.

Wat is een ballondilatatie?

Een ballondilatatie is het verwijderen van een vernauwde plek in de slagaders door het opblazen van een ballonnetje dat we in de slagaders schuiven. Een andere naam voor een ballondilatatie is PTA (Percutane Transluminale Angioplastiek). We gebruiken de techniek wanneer bepaalde bloedvaten vernauwd zijn.

Oorzaken van een vaatvernauwing

Bij de meeste mensen worden de slagaders langzaam nauwer door slagaderverkalking of atherosclerose. Normaal is de binnenkant van een bloedvat glad zodat het bloed er gemakkelijk door kan stromen. Onder meer door te roken en door hoge bloeddruk kunnen aan de binnenwand van een bloedvat kleine beschadigingen ontstaan. Op deze beschadigde plaatsen klonteren bloedplaatjes samen. Hieraan blijven andere stoffen zoals cholesterol, die in het bloed zitten, kleven.

Op die manier ontstaat er een brijachtige massa, plaque, waarop zich later ook kalk kan afzetten. Hierdoor worden de aders steeds nauwer waardoor de aanvoer van zuurstofrijk bloed minder wordt. Dit zuurstoftekort (ischemie) leidt tot een stekende pijn of kramp in de kuit of dij. We spreken van claudicatio intermittens of etalagebenen.

Er zijn verschillende factoren die een belangrijk rol spelen bij het ontstaan van vernauwde slagaders zoals roken, hoge bloeddruk, diabetes mellitus, cholesterol, overgewicht en te weinig bewegen.

Vóór de operatie

1. Vóór de operatie ondergaat u enkele preoperatieve onderzoeken. Enkele van deze onderzoeken zijn al gebeurd op de consultatie van de vaatchirurg of bij een vorige opname.
  - Lichamelijk onderzoek
  - Dopplersonderzoek: een onderzoek waarbij we gebruikmaken van ultrageluidsgolven. Dit zijn hoge tonen die wij niet kunnen horen. De geluidsgolven worden teruggekaatst door de bloedstroom. Uit de golven leidt de arts de stroomrichting en de snelheid van het bloed in de aders af. De arts test de functie van de slagader en stelt eventuele vernauwingen of verstoppingen vast. Het onderzoek duurt ongeveer tien minuten en is niet belastend.

- Duplexscan: een duplexscan is een combinatie van een dopplersonderzoek en een echografie. Bij een echografie worden de bloedvaten afgebeeld met geluidsgolven. Om de geluidsgolven beter te geleiden krijgt u gel op uw huid. De geluidsgolven worden omgezet in een beeld op een monitor. Dit beeld leggen we vast op film of foto. Zo worden de structuur, ligging en grootte van de bloedvaten zichtbaar. Met behulp van de dopplersignalen meten we de snelheid en de richting van de bloedstroom. Het onderzoek is pijnloos en zonder risico's. Het duurt vijftien tot dertig minuten.
- Angiografie: bij een angiografie schuift de arts een dun slangetje (katheter) in de bloedvaten. Vóór het onderzoek krijgt u een plaatselijke verdoving, meestal in uw lies, waarna de arts een slagader aanprikt. Vervolgens brengt hij de katheter in en spuit hij een contrastvloeistof in. Op deze manier brengen we de slagaders met röntgenstralen in beeld.
- ECG: hartonderzoek
- RX-thorax: foto van de longen
- Labo: bloedafname

De verschillende onderzoeken gebeuren in samenspraak met uw vaatchirurg.

2. Na de onderzoeken vult u de preoperatieve vragenlijst in.
3. Om de operatie zo steriel mogelijk te laten verlopen en pijnloos het verband te kunnen verwisselen, scheert de verpleegkundige de te opereren gedeelten.
4. Na het scheren reinigen we de huid zodat de operatiestreek goed ontsmet en ontvet is.
5. Zes uur voor de operatie mag u niet meer eten, drinken, snoepen of roken. Verwijder alle juwelen (behalve uw trouwring). Doe ook tandprothesen, bril, contactlenzen, hoorapparaat, haarspelden en kammen uit. Draag geen make-up, nagellak of spannende kledingstukken. U krijgt een operatiehemd en eventueel een kalmerend geneesmiddel.

De operatie zelf

In overleg met de anesthesist heeft de operatie onder algemene of plaatselijke verdoving plaats. Bij een ballondilatatie brengt de arts in de zieke slagader tot voorbij de vernauwing een katheter in. Op de plaats van de vernauwing blaast hij gedurende enkele seconden of minuten een ballon op zodat het bloedvat open wordt gemaakt. Tijdens deze ingreep spuiten we via de katheter regelmatig contraststof in zodat de bloedvaten zichtbaar worden.

Soms heeft een ballondilatatie onvoldoende effect en plaatst de arts een stent. Stents zijn kleine cilinders van gaas, metaal of kunststof, te vergelijken met het veertje in een balpen. De arts brengt de stents aan de binnenkant van een slagader in om te voorkomen dat de slagader opnieuw vernauwt. Bij het plaatsen van een stent gaat de chirurg op dezelfde manier tewerk als bij een ballondilatatie. De stent wordt om het ballonnetje gebracht en blijft tegen de binnenwand van de slagader achter nadat de arts het ballonnetje heeft opgeblazen.

Na de operatie

Na de operatie verwijdert de chirurg alle katheters. Wanneer u terug op de kamer bent, blijft u in rugligging liggen. Doordat er een slagader wordt aangeprikt is er een verhoogd risico op bloeding. Stil blijven liggen na de operatie is dan hier de boodschap. Er zal op het gaatje waar de katheter verwijderd werd, meestal een drukverband aanwezig zijn. Het is de arts die beslist wanneer deze verwijderd wordt. Meestal verwijderen we het drukverband de volgende ochtend. Wanneer alles verwijderd is, blijft er klein kleefpleistertje op het wondje over. Indien dit alles in orde is, mag u uw bed verlaten. De contraststof die we tijdens deze operatie gebruiken, is belastend voor uw nieren. De ochtend na de operatie nemen we bloed om het ureum en kreatininegehalte in uw bloed te controleren. Wanneer alles vlot verloopt mag u de eerste dag na de operatie het ziekenhuis verlaten. Dit gebeurt wel in samenspraak met de vaatchirurg. Deze schrijft, indien nodig, nog bloedverdunnende medicatie voor.

Uw leven na een ballondilatatie of stentbehandeling

Soms ontstaat er enige tijd na uw behandeling opnieuw een vernauwing op de plaats in de slagaders waar de ballon gebeurde. Er zijn enkele leefregels die een volgende vernauwing voorkomen:

- stoppen met roken
  - meer bewegen: liever wandelen dan fietsen
  - minder vet en minder zout eten
  - stress vermijden
-